

Vasa stads bostadspolitiska program

2019–2022

Programmets korta version – Mål, åtgärder, genomförare
och mätare

V A S A .

V A S A .

3/2019

JONAS NYLÉN

Bostadschef / Fastighetssektorn

Innehållsförteckning (de överstrukna ingår i programmets långa version som finns enbart på finska)

INLEDNING

~~Bostadspolitik, stadens strategi
och program~~

~~Den riksomfattande bostadspolitiken~~

~~Trender att beakta i bostadspolitiken~~

~~Beredskap för tillväxt~~

MÅL

I Bostadsproduktion

II Boende för specialgrupper

III Utveckling av stadsdelarna

BILAGOR

Källor

Uppföljningsprogram

Mål

I Bostadsproduktion

**II Boende för special-
grupper**

**III Utveckling av stads-
delarna**

V A S A .
V A S A .

I BOSTADSPRODUKTION

V A A S A .
V A S A .

I BOSTADSPRODUKTION

Med markanvändningspolitiken, dvs. markpolitiken och planläggningen skapar staden förutsättningar för en mångsidig bostadsproduktion som motsvarar efterfrågan och svarar på invånarnas boendebehov och preferenser såväl på kort som på lång sikt. Genomförande av en tillräcklig bostadsproduktion i förhållande till ökningen av folkmängden och antalet bostadshushåll är en förutsättning för tillväxt i staden. Hur väl servicen fungerar, närheten, tillgängligheten, förbindelserna inom kollektivtrafiken och den lätta trafiken, energieffektivitet, resurshushållning och social hållbarhet är nyckelfaktorer vid planeringen av nya bostadsområden och ett lyckat genomförande.

Staden strävar efter att vara den huvudsakliga ägarparten för bostadstomter på alla områden med omfattande nyproduktion. Med en omfattande planreserv tryggas en tillräcklig bostadsproduktion också under tidsperioder med större efterfrågan. Med rätt förlagd tidpunkt för tomtöverlåtelse tryggas bl.a. en mångsidig bostadsproduktion, rimliga priser och energieffektivitet.

I bostadsproduktionen säkerställs en mångsidig besittnings- och finansieringsformsfördelning samt en fördelning av bostädernas storlek enligt efterfrågan. Utvecklingsmöjligheterna för stadens hyreshusbolag Fab Pikipruukki samt de av staden ägda Vasa bostadsrätt Ab:s och Vähänkyrön vuokratalot Oy:s bostadsbestånd tryggas.

Utvecklandet av bostadsbyggandet och bostadsbeståndet främjas. För att göra bostadsproduktionen mångsidigare följer man med nya boendeformer och deras finansieringsmodeller samt skapar förutsättningar för genomförande av dem lokalt. Gröna energilösningar inom boendet främjas bl.a. genom tomtöverlåtelseävtlingar.

Bostadsproduktionens mål:

- **Mål 1 Bostadsproduktion**
- **Mål 2 Besittnings- och finansieringsformer**
- **Mål 3 Lägenhetstypsfördelning**
- **Mål 4 Utvecklande av bostadsbyggandet och bostadsbeståndet**
- **Mål 5 Energi**
- **Mål 6 Fab Pikipruukki**
- **Mål 7 Vasa Bostadsrätt Ab**
- **Mål 8 KOy Vähänkyrön Vuokratalot**

Mål 1

Bostadsproduktion

V A S A .
V A S A .

Mål 1 Bostadsproduktion

Mål

- Med markanvändningspolitiken, dvs. markpolitiken och planläggningen skapar staden förutsättningar för en mångsidig bostadsproduktion som motsvarar efterfrågan och svarar på invånarnas boendebehov och –preferenser såväl på kort som på lång sikt. Genomförande av en tillräcklig bostadsproduktion i förhållande till ökningen av folkmängden och antalet bostadshushåll är en förutsättning för tillväxt i staden. Ett mångsidigt bostadsutbud på eftertraktade områden har väsentlig betydelse vid lockande av kompetent arbetskraft till staden. Bostadsproduktionen koncentreras även i framtiden kraftigt på stadens centrumområde.

Åtgärder

- Inom bostadsproduktionen strävar man efter 560 bostäder per år i enlighet med genomförandeprogrammet för markanvändningen* (MAGE) 2018–2022. I antalet ingår service- och specialboende. Det årliga bostadsproduktionsmålet för MAGE-programmet enligt hustyp är följande;

- flervåningshusbostäder 415 st.,
- radhusbostäder och kopplade småhusbostäder 75 st.,
- egnahemshusbostäder 70 st.

Åren 2010–2017 har nya bostäder blivit färdiga i genomsnitt 431 per år, av vilka 269 i våningshus, 39 i radhus och 123 i kopplade småhus. År 2017 ökade bostadsproduktionen till 492 bostäder, dvs. nära målet i MAGE-programmet.

- Med tanke på tryggheten av stadens tillväxt är det mycket viktigt att man i markanvändningen också bereder sig på en betydligt större bostadsproduktion, vilken kan uppkomma t.ex. på grund av en stor ökning av antalet arbetsplatser. Att bereda sig på tillväxt inom markanvändningen innebär bl.a. att man i detaljplanerna måste ha planreserv för flera års byggnadsbehov. Enligt uppgifterna i MAGE-programmet finns plan- och tomtreserver för närvarande tillräckligt för flera års byggbehov. För att upprätthålla en bra situation är det ytterst viktigt att stadens planlägger i första hand egen mark även framöver, varvid man bäst kan främja att en tillräcklig bostadsproduktion genomförs.

**) Genomförandeprogrammet för markanvändningen (MAGE) är ett handlingsprogram inom markanvändningen på medellång sikt, där man strävar efter att i stor utsträckning prognostisera kommande års behov och tyngdpunktsområden inom markanvändningen. Programmet upprättas för fem år framåt. Programobjekten granskas i planläggningsöversikten som utkommer årligen.*

Källa: Genomförandeprogrammet för markanvändningen 2017-2022.
Travdalens bostads- och markpolitiska mål och genomförandemetoder 2017.

Mål 1 Bostadsproduktion

Efterfrågan på bostäder, boendepreferenser och befolkningsutvecklingstrender visar att speciellt flervåningshusbostadsproduktionens huvudvikt ska inriktas i regel på stadens centrumområde*.

- Enligt MAGE-programmet är betydande bostadsområden som ska genomföras på centrumområdet under de följande åren och årtiondena bl.a. Travdalen, Brändö sund, Södra Klemetsö och Vasklot. Dessutom finns det på centrumområdet många möjligheter till kompletterande byggande. Enligt en grov uppskattning möjliggör ovan nämnda områden en ökning av folkmängden i Vasas centrumområde med upp till ca 10 000 invånare under de följande årtiondena. I och med de nya områdena kunde folkmängden i centrumområdet öka till närmare 40 000 invånare från det nuvarande ca 28 000 invånare.

**) Med centrumområdet avses här storområdena centrum, Brändö, Vöråstan, Sunnanvik och Vasklot. Områdenas andel av stadens folkmängd är 41,5 % (år 2017) och andelen av stadens befolkningstillväxt 44,3 % under åren 2005–2017. Enligt stadens befolkningsprognos storområdesvis kommer områdenas andel av stadens befolkningstillväxt i fortsättningen att öka till ca 50 procent åren 2018–2030.*

- För de nya betydande bostadsområdena görs områdesvisa bostads- och markpolitiska riktlinjer, med vilka man bättre kan beakta områdets särdrag än i det översiktliga program som omfattar hela staden. Riktlinjer områdesvis möjliggör därtill att mer detaljerade mål och genomföringssätt kan skapas. Vasas första riktlinjer områdesvis finns i de bostads- och markpolitiska målen och genomföringssätten för Travdalen, vilka godkänkts i stadsstyrelsen 23.10.2017.
- Med bostads- och markpolitiska riktlinjer områdesvis säkerställs en tillräcklig mängd tomter för statligt understödd bostadsproduktion (ARA-hyresbostäder, bostadsrättsbostäder och boende för specialgrupper). Också för trygghet av boendemöjligheterna för den i Vasa kraftigt ökande befolkningsdelen av låginkomsttagare behövs mera bostäder som stöds av staten (se Stadsdelar/mångsidig invånarstruktur).
- Ny bostadsproduktion styrs i allt mångsidigare och energieffektivare riktning på såväl byggnads-, kvarters- som bostadsområdesnivå. Byggherrar och byggare leds till att utveckla och tillämpa nya boendelösningar speciellt med hjälp av tomtöverlåtelseävtlingar (se mål 4 Utvecklandet av bostadsbyggandet och bostadsbeståndet och mål 5 Energi).

Källa: Travdalens bostads- och markpolitiska mål och genomförandemetoder 2017. Befolkningsprognos enligt storområde 2025.

Mål 1 Bostadsproduktion

- Med byggfirmor, byggherrar, fastighetsförmedlare m.fl. som ansvarar för bostadsproduktionen och aktörer på inom bostadsbranschen förs en fortgående dialog om bostadsmarknaden, för att så bra som möjligt lyckas med planeringen och byggandet av nya, bra bostadsområden.
- Vid planeringen av bostadsproduktionen och markanvändningen följs allt intensivare trender som inverkar på efterfrågan bl.a. genom bostadsmarknadsöversikter. Med det här strävar man efter att säkerställa att bostäderna motsvarar efterfrågan och att det finns bra tillgång till bostäder för olika invånargrupper. Utöver bostadens storlek, hustyp och besittningsform gäller tillgången mångsidiga lägen, rimliga priser samt boende för specialgrupper, såsom studerande och äldre (se del II gällande boende för specialgrupper).
- Vid planeringen av bostadsområden säkerställs trivseln i staden. En trivsam stad (som plats för boende, arbete och fritid) är ett ytterst viktigt mål med tanke på stadens livskraft.
- På planering av området, kvarteret och husen satsas väldigt mycket, eftersom den byggda miljön är bestående och riktiga val i planerings- och byggnadsskedet är betydligt lättare än att rätta felen i efterhand.
- Bostadsproduktionen kan i mån av möjlighet riktas också på de områden där mera invånare behövs bl.a. för trygghet av servicen.
- De olika bostadstyper som passar på olika bostadsområden bedöms noggrant ända från planläggningsprocessen inledningsskede.
- Vid bedömningen av de nya småhusområdenas behov följer man noggrant med efterfrågan på och byggandet av småhus på den lokala och nationella nivån. Småhusbyggandet har under de senaste åren varit betydligt mindre bl.a. som en följd av ekonomisk lågkonjunktur och en åldrande befolkningsstruktur.
- Man strävar efter att hålla bostadsproduktionen i gång också under en konjunkturedgång. Under dåliga tider är risken att bostadsproduktionen avmattas, vilket kan störa utvecklingen i stor omfattning då följande högkonjunktur inleds.

V Λ Λ S Λ .
V Λ S Λ .

Genomförare

- Vasa stad/tekniska sektorn, byggherrar, byggnadsfirmor, bostadsplacerare, stiftelser, tredje sektorns aktörer

Mätare

- 1.1 Bostadsproduktion totalt och enligt hustyp
- 1.2 Vasas bostadsproduktion jämfört med bostadsproduktionen i tillväxtstäder av samma storlek
- 1.3 Förändring i antalet bostadshushåll enligt bostadshushållets storlek
- 1.4 Befolkningsförändring, nettoinrikesflyttning, nettoinvandring och naturlig befolkningsförändring
- 1.5 Befolkningsförändring enligt språk
- 1.6 Befolkningsförändringen enligt åldersgrupp
- 1.7 Nativitet

Mål 2

Besittnings- och finansieringsformer

V A A S A .
V A S A .

Mål 2 Besittnings- och finansieringsformer

Mål

- Vasas mål är en mångsidig fördelning av besittningsformerna för bostäder. Staden uppmuntrar till olika besittnings- och finansieringsformer för bostäder utöver det traditionella hyres- och ägarboendet. Mångsidiga ägar- och besittningsformssystem för bostäder ger invånarna flera alternativ för att hitta en bostadslösning som passar för olika livssituationer och tillgångar och en möjlighet att avancera i boendekarriären. En mångsidig bostadsproduktion stöder stadens tillväxt och livskraft samt förebygger segregation.
- I Vasa säkerställs en blandning av besittnings- och finansieringsformer för bostäder genom att bostads- och markpolitiska riktlinjer områdesvis görs upp för betydande nya bostadsområden. Målet för besittnings- och finansieringsformerna för Travdalen är följande:

”I Travdalens område byggs uppskattningsvis ca 1 600–1 800 bostäder. Målet för besittnings- och finansieringsformen när det gäller områdets bostadsproduktion är följande:

- 70 % fritt finansierade hyres- och ägarbostäder (ca 1 100–1 250 bostäder)
- 15 % ARA-hyresbostäder (ca 250–300 bostäder)
- 15 % bostäder avsedda för seniorer, servicebostäder med heldygnsomsorg för äldre, andra bostäder för specialgrupper, nya boendeformer, t.ex. gruppbyggande och gemenskapsboende (ca 250–300 bostäder).”

- Med en mångsidig bostadsproduktion byggs de nya betydande bostadsområdena i Vasa upp så att de blir balanserade till invånarstrukturen.

Åtgärder

- Förutsättningar för en tillräcklig fritt finansierad och av staten stödd hyresbostadsproduktion till rimligt pris (ARA) tryggas, eftersom utbudet på hyresbostäder utgör en väsentlig del med tanke på stadens livskraft. Hyresbostadsproduktionen styrs till stadens centrumområde, där efterfrågan är störst.
- Vid fastställandet av besittningsformerna för nybyggnader på område med kompletterande byggande beaktas områdets gällande besittningsformsfördelning. Vid kompletterande byggande på nuvarande hyreshusdominerade områden strävar man efter att med planläggnings- och tomtöverlåtelsemetoder främja speciellt förutsättningarna för fritt finansierad bostadsproduktion. Exempelvis med småhusbyggande kan man göra en hyreshusdominerad förort mångsidigare. På ägarbostadsdominerade områden strävar man däremot efter att främja uppförandet av hyresbostäder, om området är lämpligt för hyresbostäder.

Källa: Travdalens bostads- och markpolitiska mål och genomförandemetoder 2017

Genomförare

- Vasa stad/tekniska sektorn, byggherrar, byggfirmor, bostadsplacerare, stiftelser, tredje sektorns aktörer

Mätare

- 2.1 Uppnående av besittnings- och finansieringsformsmålet för bostäder i Travdalens område (området byggs 2020-)
- 2.2 Andelen statligt stödda bostäder (ARA-hyra, bostadsrättsbostäder och bostäder för specialgrupper) av bostadsproduktionen

Mål 3

Lägenhetstypsfordelning

V A A S A .
V A S A .

Mål 3 Lägenhetstypsfördelning

Mål

- Med styrning av lägenhetstypsfördelningen inom bostadsproduktionen säkerställs att bostadsfördelningen motsvarar efterfrågan beroende på befolkningsförändringen på kort och på lång sikt. I Vasa styrs lägenhetstypsfördelningen inom bostadsproduktionen genom att bostads- och markpolitiska riktlinjer görs upp områdesvis för betydande nya bostadsområden. Målen i Travdalen för fördelningen av lägenhetstyper är följande:

”En tillräcklig andel av bostäder som lämpar sig som familjebostäder tryggas i ägar- och hyresbostadsproduktionen.

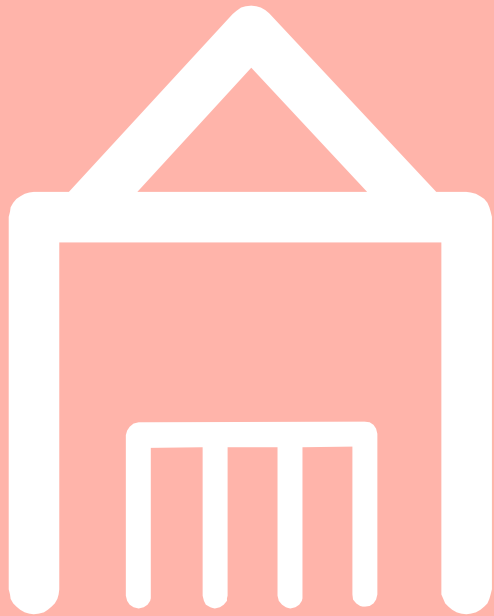
Inom flervåningshusproduktionen genomförs på tomter som överlåts för ägar- och hyresbostadsproduktion samt för ARA-hyresbostadsproduktion i genomsnitt 30 procent av tomtens bostadsbyggnadsrätt som tvårumsbostäder, 20 procent som minst tre rumsbostäder och 10 procent som minst fyrrumsbostäder.

Genomsnittsstorleken för bostädernas lägenhetsyta ska vara minst 50 m² (gäller inte servicekvarter eller specialboende eller andra motsvarande objekt). Styrningen av lägenhetstypsfördelningen och av lägenhetsytans genomsnittsstorlek kan basera sig på detalj-planen eller tomtöverlåtelsevillkoren.”

Åtgärder

- Fördelningen av lägenhetstyper styrs genom tomtöverlåtelsevillkor och detaljplanläggning samt med bostads- och markpolitiska riktlinjer områdesvis.
- Med det bostadspolitiska programmet ställs inga medelstorlekskrav för bostädernas lägenhetsyta för hela staden. Kraven på bostädernas medelstorlek och minimiandelar för lägenhetstypfördelningar lämpar sig för ett nytt betydande bostadsområde av Travdalens storlek (ca 2 500 invånare). På andra områden kan till exempel produktionen av små hyresbostäder vara nödvändig för att göra det nuvarande bostadsbeståndets besittnings- och lägenhetstypsfördelning mångsidigare. Vid bostadsproduktionen ska säkerställas att bostäder som motsvarar efterfrågan uppkommer. Trender ska följas med noggrant.
- Från fall till fall borde man kunna bygga bostäder utan medelstorleksbestämmelser (50 m²) för lägenhetsyta i bostäder i detaljplanen t.ex. då produktionen av små hyresbostäder är nödvändig för att göra områdets nuvarande bostadsbestånds besittningsforms- och lägenhetstypsfördelning mångsidigare.

Källor: Travdalens bostads- och markpolitiska mål och genomförandemetoder 2017

Genomförare

- Vasa stad/tekniska sektorn, byggherrar, byggfirmor, bostadsplacerare, stiftelser, tredje sektorns aktörer, Fab Pikipruukki.

Mätare

- 3.1 Genomsnittlig storlek på bostäder i olika hustyper

V A S A .
V A S A .

Mål 4

**Utvecklande av
bostadsbyggandet och
bostadsbeståndet**

V A A S A .
V A S A .

Mål 4 Utvecklande av bostadsbyggandet och bostadsbeståndet ¹⁸

Mål

- Staden skapar förutsättningar för utvecklande av bostadsbyggandet och bostadsbeståndet. Vid planeringen av bostadsområden och boende följer man noggrant med olika invånargrupperns föränderliga boendebehov och –smak, så att bostadsutbudet bättre motsvarar behoven och efterfrågan såväl på lång som på kort sikt.

Åtgärder

- Uppkomsten av nya boendeformer främjas, såsom t.ex. gemenskapsboende * och gruppbyggande**. Olika invånargrupper hörs vid planeringen och bedömningen av behovet av olika boendeformer. Utvecklingen av nya boendeformer följs med.
- Genomförandet av energieffektiva och energiproducerande lösningar främjas vid bostadsbyggandet (se Mål 5 Energi).
- Boendekvalitet främjas oberoende av om bostäderna blir i ägar- eller hyresbruk. Ett högklassigt boende behöver inte betyda dyra byggkostnader och –material, utan däremot en bra arkitektur och bostadsplanering, en trivsamt stadsmiljö, fungerande service samt möjlighet att njuta av närliggande natur och rekreationsområden.

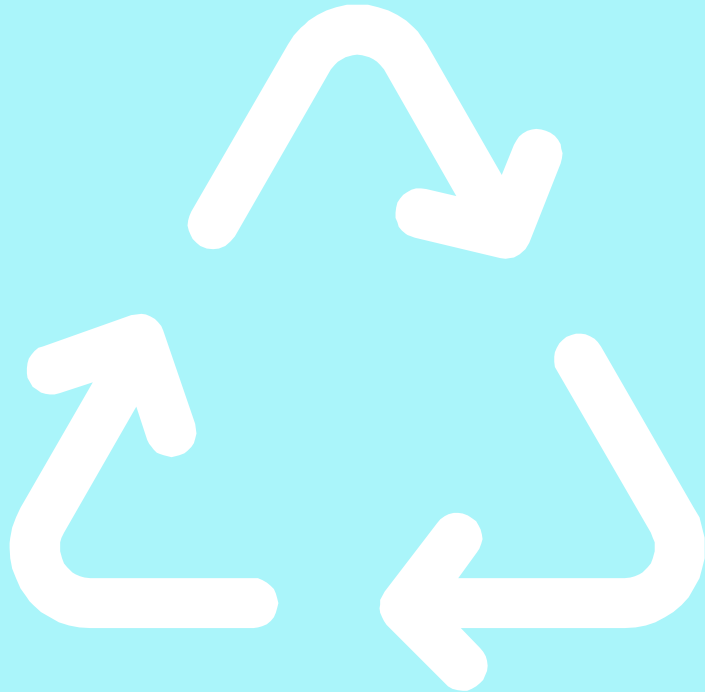
- För s.k. townhouse***-bostadshus som är lämpliga för urbana områden planläggs tomter t.ex. på Travdalens område. Townhouse passar på våningshusdominerade områden där de gör ett bostadsbestånd som annars blir ensidigt mångsidigare. Townhouse –bostadshusen representerar ett kompakt och lågt bostadsbyggande, som har ekonomiska och ekologiska fördelar.

**) Inom gemenskapsboendet har speciellt stora satsningar gjorts på husets eller kvarterets inne- och uterum som är gemensamma för invånarna. Genom gemenskapsboendet är det meningen att invånarnas samvaro, välbefinnande och gemensamma beslutsfattande ska främjas. Se t.ex. Generationskvarter och Jaso.*

****) Vid gruppbyggande är byggherren en grupp enskilda människor. Bostadens pris fastställs enligt byggkostnaderna och ägarna kan från början påverka planeringen. Vid gruppbyggandet äger byggfirman inte i något skede byggnaden, fastän byggbolaget skulle ansvara för totalentreprenaden och vara till hjälp vid planeringen. Vid finansieringen kan man utnyttja gräsrotsfinansiering.*

****) Townhouse (stadssmåhus, stadsradhus) innebär till varandra anknutna två- eller trevåningsbostäder. Bostäderna finns bredvid varandra och en bostad omfattar alla våningar. Ingången till bostäderna är direkt från gatan. Varje bostad har en egen liten gård.*

- Med byggare och byggherrar förs en fortgående dialog om trender och utvecklingsmöjligheter inom bostadsbyggandet.
- Bostadsmarknaden följs intensivt genom att bostadsmarknadsöversikter upprättas, där det finns uppgifter om såväl den nationella som den lokala bostadsmarknaden.
- Hurdana parkeringsnormer som fastställs i olika städer följs med. Parkeringsnormerna har stor betydelse bl.a. för det kompletterande byggandet. Bedömning av ett tillräckligt behov av parkeringsplatser är samhällsekonomiskt viktigt.
- Byggande av hissar i hisslösa hus främjas med stadens hissunderstöd och genom information om det (mera information boende för specialgrupper/åldrande).

Genomförare

- Vasa stad/tekniska sektorn, byggherrar, byggfirmor, bostadsplacerare, stiftelser, tredje sektorns aktörer, Fab Pikipruukki

Mätare

- 4.1 Bostädernas antal/år i de nya boendeformerna (boendeformerna specificerade)

Mål 5

Energi

V A S A .
V A S A .

Mål

- Vasa stad har satt som mål att minska utsläppen av växthusgas med 30 % fram till år 2020 från 1990 års nivå (stadsdirektörsavtal, SEAP-dokument). Fram till år 2035 är målet att staden ska vara kolneutral, vilket innebär att avstår man från fossil energi och ersätter den med förnybar energi.
- Målen i Vasas energi- och klimatprogram som gäller bostadspolitiken är speciellt förbättrande av energieffektiviteten med energisparande och användningseffektiverande åtgärder samt ökande av utnyttjandet av förnybar energi (bl.a. sol- och jordvärme) och delvis också utvecklande av bostadsområdenas energitjänster, såsom rådgivning i anslutning till boende, byggande och renovering.

Åtgärder

- Som en del av planeringen av Travdalen pågår det AIKO-finansierade* forskningsprojektet Ett framtida energieffektivt och innovativt bostadsområde, vars huvudmål är att främja genomförandet av Vasa stads energi- och klimatprogram genom förbättrande av energieffektiviteten, ökande av användningen av förnybar energi och energitjänster i bostadsområdena. Målet med projektet är att med olika aktörer utreda, utveckla och skapa nya verksamhetsmodeller samt system för produktion och användning av förnybar energi.

Via projektet strävar Vasa stad efter att utveckla en verksamhet som stöder innovationer inom planläggning, planering, tomtöverlåtelse, vid utarbetandet av avtal, anläggandet av kommunalteknik samt att utveckla inkluderande elektronisk växelverkan med olika parter.

- Enligt Travdalens bostads- och markpolitiska mål är det skäl att i planeringsskedet för att utreda lönsamheten för energilösningar i kvarteren i området tillämpa en livscykelkostnadsberäkning, med vilken man granskar kostnaderna under objektets livscykel och investeringens ekonomiska lönsamhet. Uppkomsten av energieffektiva lösningar och energiproduktionslösningar främjas i Travdalens kvarter genom tomtöverlåtelseavlingar/-villkor.
- Enligt dokumentet för planerings- och tomtöverlåtelseavlingen gällande konceptet för ett gemenskapsinriktat välfärdsquartier i Travdalen ska kvarteret genomföras energieffektivt och vid dess planering ska olika alter-nativ undersökas för att nå detta. För att utreda energilösningarnas lönsamhet i kvarteret i planeringsskedet är det skäl att tillämpa en livscykelkostnadsberäkning.

** AIKO = Regionala innovationer och experiment/Arbets- och näringsministeriet*

Källor: Energi- och klimatprogrammet 2016. Travdalens bostads- och markpolitiska mål och genomförande-metoder 2017. En planerings- och tomtöverlåtelseavling gällande konceptet för ett gemenskapsinriktat väl-färdsquartier i Travdalen 2017.

Dessutom ska man undersöka sätt med vilka kvarteret själv kunde producera en del av den energi som det behöver (t.ex. solpaneler). Med det här kunde man nå också lägre boende- och verksamhetskostnader, dvs. ett boende till rimligare pris.

- Med stadens markanvändningspolitik, dvs. planläggning och markpolitik skapas förutsättningar för en samhällsstruktur som är så energieffektiv och hållbar som möjligt och dämpar klimatförändringen. En sådan samhällsstruktur är relativt tät. En tät samhällsstruktur sparar enligt forskningen också på samhällskostnaderna, dvs. lönsamhet och ekologi går här hand i hand. En tät samhällsstruktur kan också skapas genom att största delen av byggandet styrs in i den nuvarande samhällsstrukturen genom kompletterande byggande. Byggande av satellitliknande bostads- och arbetsplatsområden fritt från samhällsstrukturen strävar man efter att undvika, eftersom de ökar bilismen märkbart. Strävan är att placera olika funktioner så att mobilitetsbehovet är så litet som möjligt. Ur den här synvinkeln är det viktigt att utveckla centrumområdet och stadsdelarna. Markanvändningslösningarna inverkar i årtionden eller till och med århundraden, dvs. en framgångsrik skötsel av markanvändningspolitiken är ytterst viktig. Trafikplaneringen har också en central roll vid planeringen av markanvändningen.

- Stadens byggnadstillsyn erbjuder byggare kvalitetsstyrning och –utbildning, där också energirådgivning ingår. Kvalitetsstyrningskvällarna är öppna tillställningar.

Genomförare

- Vasa stad/tekniska sektorn, stadsutvecklingen, byggherrar, byggfirmor, byggare, Fab Pikipruukki

Mätare

- 5.1 Bostadsproduktionsobjekt (>10 bostäder), där speciellt stora satsningar har gjorts på energieffektivitet och/eller i objektets egen energiproduktion (t.ex. solpaneler)
- 5.2 Mätare utvecklas i samband med verkställandet av energi- och klimatprogrammet i samarbete med tekniska sektorn

Källor: Miljöministeriet 2008. Planerings- och tomtöverlåtelseävtävling gällande konceptet för ett gemenskaps-inriktat välfärds-kvarter i Travdalen 2017.

Mål 6

Fab Pikipruukki

V A A S A .
V A S A .

Mål 6 Fab Pikipruukki

Mål

- Målet med stadens hyreshusbolag Fab Pikipruukki är att vara det första alternativet på Vasas bostadsmarknad genom att erbjuda hyreshem för olika livssituationer. Bolaget genomför mångsidiga och tillgängliga boendemöjligheter för äldres och andra specialgruppers behov.

Mål

- Fab Pikipruukki koncentrerar sin bostadsproduktion/-upphandling på Vasa centrumområde med närområden, där efterfrågan på hyresbostäder är störst.
- Pikipruukkis mål i framtiden är att på Travdalens nya bostadsområde låta bygga högklassiga bostäder till rimligt pris som motsvarar efterfrågan. Inom bostadsbyggandet är det möjligt att använda bl.a. grön finansiering*. I Travdalen är stadens bostadspolitiska mål ett så mångsidigt bostadsbestånd som möjligt i området. På området genomförs uppskattningsvis ca 1 600–1 800 bostäder, av vilka ca 250–300 bostäder kan vara ARA-hyresbostäder.

**) Kommunfinans gröna finansiering har inriktats på finansiering av miljövänliga investeringar, såsom hållbart byggande.*

- Pikipruukki utför omändring av bostäder så att de motsvarar den nuvarande efterfrågan bl.a. med följande åtgärder:

1) Ändringar i lägenhetsprogrammet görs i objekt med bra läge.

2) Bostäder uppdateras fortlöpande så att de motsvarar den nya inredningsstilen.

3) möjligheter att riva hus i dåligt skick undersöks och vid behov ansöks om planändringar. Genom en ökning av våningsytan byggs i stället en nybyggnad och mera bostäder.

- Enligt sin strategi gör Pikipruukki regelbundet utvärderingar av sina fastigheter, enligt vilka de indelas (portföljbildning):

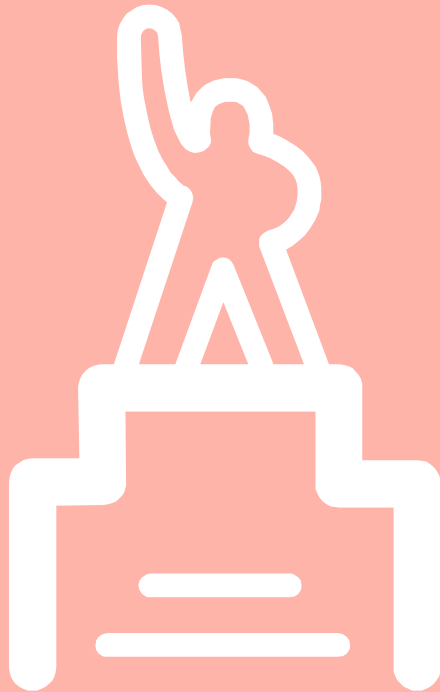
- fastigheter som ska bevaras och utvecklas,

- andra fastigheter som ska upprätthållas,

- fastigheter som ska säljas eller rivas.

Pikipruukki satsar på grundlig renovering och reparation av de fastigheter som ska bevaras och utvecklas samt på förbättrande av energieffektiviteten.

Källor: Fab Pikipruukki. Travdalens bostads- och markpolitiska mål och genomförandemetoder 2017

- Pikipruukki satsar på förbättrande av bostadsbeståndets tillgänglighet bl.a genom efterinstallerade hissar och andra åtgärder som förbättrar tillgängligheten. Vid utdelningen av tillgängliga hyresbostäder som blir lediga beaktas personer med rörelse- eller funktionshinder samt personer med bestående funktionsnedsättning.
- Pikipruukki följer med utvecklingen av räntenivån på penningmarknaden månatligen.
- En fördel för bolaget är snabba val av invånare, synlig marknadsföring samt en professionell bostadsrådgivning. Inom bolaget stöds samarbete mellan invånarna. Invånarnas inbördes sociala verksamhetsförutsättningar främjas t.ex. genom att gårdsområdenas trivsel förbättras och gemensamma utrymmen anvisas för invånarnas bruk.

Genomförare

- Fab Pikipruukki, Vasa stad/fastighetssektorn och ekonomisektorn.

Mätare

- 6.1 Pikipruukkis nyproduktionsmängd
- 6.2 Antalet sålda och/eller rivna fastigheter/bostäder
- 6.3 Utvecklingen för kvadratmeterhyran för fritt finansierade bostäder och hyresbostäder

Källa: Fab Pikipruukki.

V A S A .
V A S A .

Mål 7

Vasa Bostadsrätt Ab

V A S A .
V A S A .

Mål 7 Vasa Bostadsrätt Ab

Mål

- Bolagets mål är att efterfrågan och utbud på bostäder ska mötas i fråga om mängd, kvalitet och tid. Bolagets bostadsbestånd gör för sin del Vasas bostadsmarknad mångsidigare genom att erbjuda bostadsrättsbostäder vid sidan av hyres- och ägarbostäder som en annorlunda bostadsbesittningsform.

Åtgärder

- På grund av Vasa Bostadsrätt Ab:s långvariga låga användningsgrad utvärderas dess framtid under åren 2018 och 2019.
- Bolaget satsar på att höja användningsgraden på sina bostäder med olika åtgärder.
- Bolaget gör regelbundet utvärderingar av sina fastigheter, utifrån vilka de indelas (portföljbildning) enligt följande:

- fastigheter som ska bevaras och utvecklas

- fastigheter som ska säljas

Bolagets bostadsbestånd är yngre än Fab Pikipruukkis bostadsbestånd, dvs. därför är inte rivning av objekt aktuellt.

Genomförare

- Vasa Bostadsrätt Ab, Fab Pikipruukki, Vasa stad/fastighetssektorn och ekonomisektorn.

Mätare

- 7.1 Antalet sålda fastigheter/bostäder

Lähde: Vaasan Asumisoikeus Oy

V A S A .
V A S A .

Mål 8

KOy Vähänkyrön Vuokratalot

V A S A .
V A S A .

Mål

- KOy Vähänkyrön Vuokratalo har som syfte är att erbjuda personer som bor i Lillkyro och som flyttar till området högklassigt och trivsamt boende till ett rimligt pris samt förbättra och upprätthålla trivseln i omgivningen i samarbete med sina invånare.

Åtgärder

- Bolagets utvecklingsbehov utvärderas under åren 2018 och 2019 på grund av de rådande bostadsmarknadstrenderna och Lillkyro-områdets utvecklingsutsikter. Användningsgraden för bolagets bostäder har hållits på en god nivå. Det finns inga koncentrationer av tomma bostäder på området.
- Bolaget satsar på fortgående renovering av bostäder, med vilket bostädernas användningsgrad höjs genom att bostäder som uppfyller nutidens krav erbjuds. Bolagets alla bostäder är i gott skick.
- Bolagets styrelse utvärderar sitt bostadsbestånd och investerar i de objekt som det behövs årligen samt vidtar vid behov åtgärder, om antalet tomma bostäder ökar.

Genomförare

Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy, Vasa stad/koncernsektionen

Mätare

- 8.1 Bolagets utvecklingsbehov har utvärderats
- 8.2 Förändring i befolknings- och arbetsplatsmängden i Lillkyroområdet

V A S A .
V A S A .

II BOENDE FÖR SPECIALGRUPPER

V A A S A .
V A S A .

II BOENDE FÖR SPECIALGRUPPER

Det är stadens skyldighet att se till att boende ordnas för specialgrupper som behöver stöd i sitt boende. Vid planeringen av markanvändningen och boendet ska särskild uppmärksamhet fästas på trygghet av boendemöjligheter för invånare som hör till specialgrupper.

Boendet för specialgrupper har genomgått förändringar hela 2010-talet. Speciellt avvecklingen av anstaltsvården för äldre och personer med utvecklingsstörning har skapat en kraftig efterfrågan på boendeservice. Boen-delösningarna har emellertid varit mycket ensidiga och koncentrerats i huvudsak på byggande av serviceboende med heldygnssorg, av vilket det ser ut att redan finns överutbud på vissa områden.

I och med förnyelsen av social- och hälsovården samt landskapsreformen som är under beredning kommer ansvaret för ordnande av boende för specialgrupper att övergå från kommunen till landskapet. Efter reformen är kommunens uppgift att planlägga och överlåta tomter för bostadsbyggande avsett för ordnande av boendeservice för specialgrupper och därmed sörja för möjligheterna att genomföra boendeservice i landskapet. Samarbetet mellan kommunerna och landskapen kommer att vara av yttersta vikt och båda parterna ska satsa på det vid genomförandet av reformen.

- Skötseln av boende för specialgrupper är en lagstadgad uppgift för staden. Till specialgrupper kan man räkna att t.ex. följande grupper hör, där ARA beviljar understöd för förbättrande av bostadsförhållandena, med hjälp av vilka man ökar utbudet på hyresbostäder som till boendekostnaderna är rimliga och lämpliga för sitt användningsändamål;
 - äldre med minnessjukdomar och eller i dåligt skick
 - personer med funktionsnedsättning
 - rehabiliteringsklienter inom mental- och missbrukarvården
 - bostadslösa
 - flyktingar
 - studerande
- Den pågående nedmonteringen av anstaltsliknande boende och överföring av tyngdpunkten till boende hemma och i en hemlik miljö med hjälp av service som produceras separat är en stor förändring. I fortsättningen kommer boendet för specialgrupper huvudsakligen att ordnas som små enheter eller separata bostäder i vanliga bostadshus, som en del av annat bostadsbyggande och som en del av en sedvanlig bostadsmiljö. Boende för specialgrupper tas alltså med bland annat boende.

II BOENDE FÖR SPECIALGRUPPER

- Bra exempel är de servicekvarter och kvarter för flera generationer som byggts under de senaste åren. I servicekvarteren placeras boendet för specialgrupper som en del av vanligt boende, där det skapar synergifördelar. I kvarterets övriga bostäder får man vid behov stöd som ges hemma i form av hemvårdsservice. Tack vare kvarterens stora omfattning är produktionen av service mer kostnadseffektiv.
- En förflyttning av tyngdpunkten för specialboende mot boende hemma och i en hemliknande miljö förutsätter att tillgänglighet och nåbarhet säkerställs med olika åtgärder, att det existerande bostadsbeståndet är lämpligt för specialgruppers behov, fungerande kollektivtrafik och tillgänglig närservice samt utbud av mångsidig service.
- Boendebehoven för människor som hör till specialgrupper är mycket olika och sålunda behövs många typer av boendelösningar. I främsta rummet ska sättas de invånargrupper som har den allra svåraste boendesituationen. Främjande av invånarnas förmåga att klara vardagen, funktionsförmåga och trygghet uppkommer genom samarbete mellan olika aktörer.
- Målet med bostadsproduktionen för specialgrupper är alltid att priset på de hyror som invånarna ska betala är rimliga och att det finns möjlighet till en självständig utkomst.
- Om boende för specialgrupper och service i anslutning till det föreskrivs i flera allmänna och speciallagar. En allmän lag inom boendeservicen är socialvårdslagen (1301/2014), där man bestämmer om kommunens skyldighet att ordna hemservice, hemvård, boendeservice och anstaltsvård. Boendeservice erbjuds personer som av särskilda orsaker behöver hjälp eller stöd i boendet eller vid ordnande av boendet. Boende och stöd för det kan till innehållet vara antingen serviceboende eller stödboende. Anstaltsvård erbjuds då det i det egna hemmet inte är möjligt eller ändamålsenligt att orda behövlig vård.

Mål för specialgruppers boende:

- Mål 9 Äldre
- Mål 10 Studerande
- Mål 11 Personer som söker internationellt skydd och får tillfällig skydd
- Mål 12 Personer med funktionsnedsättning och utvecklingsstörning
- Mål 13 Rehabiliteringsklienter inom missbrukarvården och mentalvården
- Mål 14 Bostadslösa

Källor: ARA 2017a, ARA 2018c. Tammerfors stad 2017.

Mål 9

Äldre

V A S A .
V A S A .

Mål

- Stadens mål är att det för äldre erbjuds tillräckligt mångsidigt och tillgängligt boende på centrala platser nära service, rekreationsmöjligheter samt smidiga trafik- och gångförbindelser. Funktionsförmågan bevaras i de flesta fall bättre längre, om en äldre person i tid kan flytta till en lämpligare bostad och boendemiljö. Det här främjar genomförandet av målet att öka andelen personer som bor hemma och minskar behovet av serviceboende med heldygnsomsorg. För serviceboende med heldygnsomsorg överläts dock tomter, om det behövs mera kapacitet. Förbättrande av åldersvänligheten i stadsdelarna främjas. Det befintliga bostadsbeståndets lämplighet för äldre förbättras bl.a. genom att byggandet av efterinstallerade hissar stöds. Äldres välbefinnande och självständiga boende strävar man efter att stöda på olika sätt. Ärendet kommer att betonas i och med att uppgiftsfältet för välfärd och hälsofrämjande efter social- och hälsovårds- och landskapsreformerna kommer att falla på kommunen.

Åtgärder

- Staden främjar genomförande av ett mångsidigt och tillgängligt boende inriktat på äldre med centrala lägen nära service, rekreationsmöjligheter samt smidiga trafik- och gångförbindelser. Stadens ramvillkor för ifrågakvarter bostadsproduktion säkerställs med tomtöverlåtelseavtal och -villkor.

- Travdalens gemenskapsinriktade välfärdsgrupper, som är lämpligt för äldre byggs i det första skedet av området (år 2020/2021-).
- Staden bildar en arbetsgrupp, som tillsammans med Vasa äldreråd inleder planeringen av åldersvänlig verksamhet i staden. Arbetsgruppen träffas regelbundet och bjuder in olika parter som är väsentliga med tanke på främjande av åldersvänligheten till sina möten. Arbetsgruppen svarar för upprättandet av ett åtgärdsprogram för åldersvänlighet i staden tillsammans med olika intressentgrupper. För att påskynda arbetet för främjande av åldersvänligheten ansluter sig Vasa till WHO:s nätverk Age Friendly Cities.
- Tillgänglighetskartläggningar görs i stadsdels- och servicecentrums närmiljö. Bevarande av stadsdelarnas närservice främjas genom att möjligheter skapas för kompletterande byggande (se utvecklande av stadsdelarna).
- För serviceboende med heldygnsomsorg för äldre överläts tomter, om det behövs mera kapacitet. Vid ordnandet av serviceboende med heldygnsomsorg för äldre ska beaktas att det i staden finns många äldre rehabiliteringsklienter inom mentalvården, vilka behöver psykiatriskt serviceboende med heldygnsomsorg.

Källor: ARA 2017a, ARA 2018c. Tampereen kaupunki 2017.

- För genomförande av bostadsproduktionsobjekt som är inriktade på äldre skapas förutsättningar i stadsdelarna, där den äldre befolkningen ökar allra kraftigast. Med programmet för stadsdelscentrumsstrukturen kartläggs stadsdelarnas möjligheter till kompletterande byggande (se utvecklande av stadsdelarna).
- För att förbättra beredskapen för äldres boendebehov ökas samarbetet med olika aktörer. Man förbereder sig på social- och hälsovårds- och landskapsreformen.
- Understöd för byggande av efterinstallerade hissar marknadsförs aktivt. ARA beviljar ett understöd på 45 % för efterinstallation av hissar. Utöver det här beviljar staden ett understöd på 10 %, dvs. understöd fås på totalt 55 %. En förutsättning för ARA:s hissunderstöd är att en tillgänglig passage från ytterdörren till hissen samt till lägenheternas ytterdörrar har utretts. Med ett tillgänglighetsunderstöd (också 45 %) som ska sökas separat kan åtgärder som är väsentliga med tanke på avlägsnande av rörelsehinder understödas, såsom t.ex. automatisering till ytterdörrar och behövliga ramper. Möjligheten att höja hissunderstödet till 15 procent undersöks.
- Staden beviljar föreningar, sammanslutningar och mindre företag tillgänglighetsunderstöd för förbättring av tillgängligheten och nåbarheten till service- och verksamhetslokaler. Tillgänglighetsunderstödet är högst 30 procent av de godkända totalkostnaderna för projektet, dock högst 3 000 euro.
- Information ges om ARA:s reparationsunderstöd för äldre och personer med funktionsnedsättning. Reparationsunderstödet är högst 50 % av de godkända reparationskostnaderna (i undantagsfall högst 70 %).
- Satsningar görs på utvecklandet av tillgängligheten och tryggheten i boendet och boendemiljön i samarbete med bl.a. stadens handikapp- och tillgänglighetsombud. Med arbetet strävar man också efter ett större ansvarstagande av bostads- och fastighetsbolagen vid genomförandet av tillgängligheten (t.ex. efterinstallerade hissar).
- Staden grundar en bostadsrådgivningstjänst, som betjänar personer som hör till specialgrupper och andra invånare som är i behov av bostadsrådgivning. För genomförandet av bostadsrådgivningsservicen planeras anställning av en eller flera bostadsrådgivare med stöd för bostadsrådgivning* från Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet ARA år 2020. Kartläggningen av bostadsrådgivningsbehoven görs i samarbete med bl.a. social- och hälsosektorn, Fab Pikipruukki, VOAS, Vasa fängelse, Brottsförhållningsmyndigheten och aktörer inom tredje sektorn. Enligt övriga städers erfarenheter är resultaten av bostadsrådgivningen mycket bra och med den har betydande besparingar fått till stånd för samhället bl.a. tack vare hindrade av vräkning. Bostadsrådgivningen stöder uppgiftsfältet för främjande av välfärd och hälsa, vars betydelse och utvecklingsbehov betonas ytterligare efter vård- och landskapsreformen.

Källor: ARA 2017a, ARA 2018c. Tammerfors stad 2017.

- Möjligheterna att utnyttja STEA:s** understöd utreds för utvecklingsprojekt som riktar sig till främjande av äldres hälsa och välfärd tillsammans med tredje sektorns aktörer. Det kan alltså vara fråga om t.ex. rådgivnings- och stödverksamhet som stöder självständigt boende och social gemenskap. Med projektverksamheten kan man mångfaldiga verksamhetsmodeller som ansetts vara bra, såsom grannstödsprojektet, aktivering av medmänskligheten, utvecklande av trygghetslösningar, vänfrivilligservice och verksamhetsmodellen med områdesgårdskar. Samarbetet med tredje sektorn intensifieras till denna del.
- Ställen med låg tröskel kartläggs i stadsdelarna, vilka kan användas av äldre och kunde tas i deras bruk en del av tiden (t.ex. ungdoms- och klubblokaler). I lokalerna kan man ha verksamhet i kursform, såsom till exempel datatekniska workshoppar, där "senioren lär senioren". Samtidigt kartläggs de ansvariga ledarna för utvecklande av den sociala gemenskapen i stadsdelarna. Samanvända lokaler för äldre strävar man efter att skapa i nya bostadshus och -kvarter som är inriktade på den här åldersgruppen.

**) För bostadsrådgivning kan man söka understöd av ARA, vilket täcker högst 35 % av kostnaderna. Understöd kan beviljas för bostadsrådgivningsverksamhet, vilken stöder boendet för långtidsbostadslösa, invandrare, rehabiliteringsklienter inom mentalvården, ungdomar med utslagningsrisk, familjer och äldre.*

***) Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (STEA).*

- Boendekoncept för äldre som upplevts vara bra följs upp och för dem skapas lokala genomförings-möjligheter. I framtiden kunde staten, kommunerna och landskapen utnyttja privat placeringskapital (t.ex. placerare som är intresserade av samhällsansvar) och olika parter (t.ex. stiftelser, föreningar och bostadsrättssammanslutningar) för att skapa nya boendelösningar.
- Växelvekan med äldre ökas på olika sätt, såsom t.ex. med enkäter, seminarier, forum och annan kommunikation.

Genomförare

- Vasa stad/fastighetssektorn och social- och hälsosektorn, tredje sektorns aktörer, byggherrar och byggfirmor.

Mätare

- 9.1 Ett gemenskapsinriktat välfärds kvarter lämpligt för äldre har färdigställts på Travdalsområdet (ca år 2021/2022)
- 9.2 Seniorboende för äldre har genomförts i staden
- 9.3 Platsantalet inom serviceboende med heldygnsomsorg och förändring i platsantalet
- 9.4 Antalet efterinstallerade hissar, beviljats ARA:s och stadens understöd €
- 9.5 Antalet föreningar, sammanslutningar och småföretag, vilka har beviljats stadens tillgänglighetsunderstöd, beviljat understöd €
- 9.6 Bostadsrådgivningsservice grundad och en eller flera bostadsrådgivare anstälts
- 9.7 Staden har bildat en arbetsgrupp, som tillsammans med Vasa äldreråd inleder planeringen av åldersvänlig verksamhet i staden
- 9.8 Åtgärdsprogrammet för åldersvänlighet har uppgjorts
- 9.9 Mötes- och hobbyplatser med låg tröskel för äldre har kartlagts

Mål 10

Studerande

V A S A .
V A S A .

Mål 10 Studerande

Mål

- För studerande erbjuds en tillräcklig mängd studiebstäder till rimliga priser nära läroanstalterna, dvs. i Brändö- och centrumområdena. Med sina ungefär 3 000 bostadsställen svarar Stiftelsen Vasa studiebstäder VOAS för nästan hela utbudet av studiebstäder i Vasa. VOAS utvecklar sitt bostadsutbud så att det motsvarar dagens krav och studerandenas bostadsbehov och –önskemål.

Åtgärder

- VOAS strategiska mål är att koncentrera verksamheten till centrum och Brändö. Genom det här kan man bättre än tidigare svara på studerandenas bostadsbehov och –önskemål. På Abborrvägen har 360 nya bostäder planerats för att ersätta det gamla bostadsbeståndet som är i dåligt skick.
- Om VOAS bygger nytt, kan man avstå från de bostäder som finns i förortsområdena, eftersom de inte längre lockar studerande bl.a. på grund av att kollektivtrafiken inte fungerar.
- VOAS studentrum ändras till separata bostäder i de fall där det är tekniskt och ekonomiskt möjligt. Stiftelsens nuvarande antal studentrum är alltför stort.

- Hyrorna i VOAS bostäder höjs måttligt. Hyrorna är konkurrenskraftiga i jämförelse med andra uthyrare.
- VOAS satsar på byggande av efterinstallerade hissar och förbättrande av tillgängligheten i vissa objekt.

Genomförare

- Stiftelsen Vasa studiebstäder VOAS.

Mätare

- 10.1 VOAS studiebstäder har färdigställts på Abborrvägen
- 10.2 Antalet sålda fastigheter/bostäder på förortsområdena
- 10.3 Antalet studentrum som har ändrats till separata bostäder

Källa: Sammanfattning av VOAS strategi 2020, 30.11.2017.

Mål 11

**Personer som söker
internationellt skydd
och får tillfälligt skydd**

V A A S A .
V A S A .

Mål 11 Personer som söker internationellt skydd och får tillfälligt skydd

Mål

- Vasa mottagningscentral ordnar högklassiga och kostnadseffektiva mottagningstjänster för personer som söker internationellt skydd och får tillfälligt skydd*. Personernas livskompetens och framskridande på de stigar som leder till utbildning och sysselsättning stöds. Boendet ordnas i vanliga hyresbostäder på olika ställen i staden, vilket gör att bildandet av koncentrationer undviks.
- I enlighet med ett avtal mellan staden och NTM-centralen (2017) tar staden under de kommande åren emot kvotflyktingar och asylsökande som fått uppehållstillstånd enligt stadsstyrelsens och fullmäktiges beslut inom ramen för de resurser som fastställts i budgeten.

Åtgärder

- Vasas mottagningscentral har en för Finland unik integrerande och kostnadseffektiv verksamhetsmodell som möjliggör att klienterna kan bo i en vanlig hyresbostad, vilket främjar bl.a. att kontakter till grannarna uppstår. Klienternas ärenden sköts via mottagningscentralen, dvs. de går regelbundet där, vilket förbättrar deras vardagskompetens och hjälper dem framåt på de stigar som leder till utbildning och sysselsättning.

- Med den nya bostadsrådgivningsservicen ** kunde man ge särskilt stöd i anslutning till boendet åt mottagningscentralens invånare.

**) Enligt EU:s skyddsdirektiv anses en person få internationellt skydd om personen beviljats antingen flyktingstatus (personen har beviljats asyl eller har tagits som kvotflykting) eller status som subsidiärt skyddsbehövande (2011/95/EU). Utöver det här kan tillfälligt skydd ges en person som har varit tvungen att fly sitt boplatansland som en följd av krigshandlingar eller andra våldssituationer eller en miljökatastrof. Skyddsbehovet anses dock då vara i princip tillfälligt. Med asylsökande avses utlänningar som ansöker om skydd och vistelserätt i en främmande stat. En flykting är en person som har beviljats asyl i någon stat. Flyktingstatus i Finland får också en person som mottas i Finland i flykting-kvoten på förslag av UNHCR. Asylsökanden får flyktingstatus, om personen ges asyl (Inrikesministeriet).*

****) Se delen om äldre.*

Källor: Vasa mottagningscentral, Inrikesministeriet 2018

V A S A .
V A S A .

Mål 11 Personer som söker internationellt skydd och får tillfälligt skydd

- För Vasa mottagningscentralens klienter ordnas boende i Fab Pikipruukki hyresbostäder utlokaliserat i olika delar av staden, genom vilket man undviker att det bildas koncentrationer. Målet är en bostad/bostadsbyggnad. I Pikipruukki bostäder placeras personer på två sätt;

1) Kvotflykting, som har fått uppehållstillstånd

- Då tidpunkten för ankomsten till Finland och storleksbehovet för bostaden är känt, är staden i kontakt med Pikipruukki. Staden hyr en bostad först i eget namn för att inreda den och göra allting färdigt. Då invånarna har anlänt till Finland och fått personbeteckning, överförs avtalen i deras namn.

2) Person som bor på mottagningscentral som får uppehållstillstånd

- Ansökan görs i regel på uppdrag av mottagningscentralens personal. En del av dem som fått uppehållstillstånd gör den själv. Ansökningar kommer också från andra än klienter vid Vasa mottagningscentral (huvudsakligen från Kristinestad, Vörå och Oravais).
- Mottagningscentralen har hyrt 57 bostäder av Pikipruukki, vilket räcker för det nuvarande platsantalet vid mottagningscentralen, vilket är 250. I en tvåa bor 4 personer och i en trea 6 personer. Familjer har en egen bostad i användning.
- Staden verkar enligt ett avtal som ingåtts med NTM-centralen om anvisande till kommunen och främjande av integration (2017)

vid mottagandet av kvotflyktingar och asylsökande som fått uppehållstillstånd. Det är fråga om ett avtal mellan staden och NTM-centralen enligt 41 § i integrationslagen.

- Stadens social- och hälsosektors socialarbete och familjeservice erbjuder service som främjar integration. Stadens integrationsprogram iakttas.

Genomförare

- Vasa mottagningscentral, Fab Pikipruukki och Vasa stad/social- och hälsosektorn/socialarbete och familjeservice.

Mätare

- 11.1 Antalet platser på Vasa mottagningscentral
- 11.2 Antalet bostäder som Pikipruukki hyrt till mottagningscentralen
- 11.3 Antalet asylsökande som placerats på Österbottens polisinrättnings område
- 11.4 Uppföljning av situationen på riksplanet; antalet kvotflyktingar som riksdagen årligen beslutar att ska mottas

Källor: Vasa mottagningscentral och Fab Pikipruukki. Vasa stads integrationsprogram 2014-2017.

Mål 12

**Personer med
funktionsnedsättning
och utvecklingsstörning**

V A A S A .
V A S A .

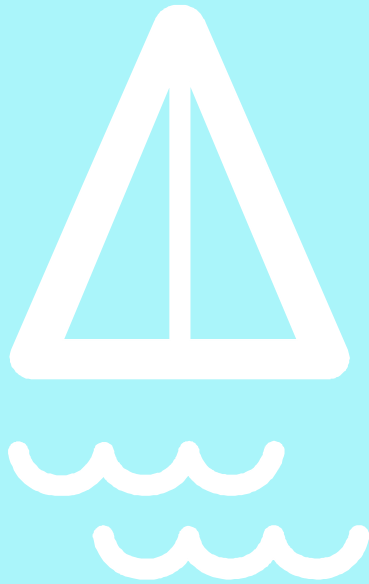
Mål 12 Personer med funktionsnedsättning och utvecklingsstörning

Mål

- För personer med funktionsnedsättning och utvecklingsstörning ordnas i första hand boende i personernas eget hem. Vid behov ordnas serviceboende, vilket utvecklas så att det motsvarar dagens behov och krav. Personernas delaktighet och jämlikhet stärks med individuellt boende. De möjligheter som ny teknologi medför utnyttjas vid boendet. För alla personer med funktionsnedsättning skapas människovärdiga förhållanden.

Åtgärder

- I boendet för personer med funktionsnedsättning och utvecklingsstörning strävar man efter att personens egen bostad formas så att den är lämplig för personen. Om den egna bostaden inte är passlig t.ex. av tillgänglighetsorsaker så kan flyttning till en ny bostad vara ett alternativ, eftersom de tillgänglighetskrav som gäller nyproduktion möjliggör att personer med funktionsnedsättning bor i det vanliga bostadsbeståndet. Individuellt boende stärker personernas delaktighet och jämlikhet i samhällena.
- Om boende i en egen bostad tillsammans med riktad service i olika former inte räcker till, erbjuds serviceboende i stadens egna enheter eller i köpserviceenheter.
- Serviceboendet utvecklas så att det motsvarar dagens behov och krav. Bostäderna ska vara trygga, tillgängliga och modifierbara hem som fungerar ur användarsynvinkeln. Det kan vara fråga om boendeenheter som består av en huvudbyggnad med gruppboende och service samt utspritt placerade bostäder på ett närområde. Med hjälp av ny teknologi ökas bostädernas säkerhet samt individens självständighet.
- Vid placeringen av boendeenheterna beaktas bl.a. miljöns lämplighet, tillgänglighet, förbindelser samt närheten till service och aktiviteter som personerna behöver.
- På Travdalens område planeras en ny enhet för personer med utvecklingsstörning som integreras av de nuvarande Parkhemmet och Näthemmet, där det finns 15 platser för gruppboende och 6-8 st. separata stödbostäder.
- Boendet för personer med funktionsnedsättning och utvecklingsstörning utvecklas i samarbete med olika aktörer (social- och hälsosektorn, fastighetssektorn, tredje sektorn, byggherrar osv.) samt med kommande invånare och erfarenhetsaktörer.
- De mål för boende för personer med funktionsnedsättning och utvecklingsstörning som framförts i ESKOOs regionala plan för boende 2014 och Vasas handikappolitiska program 2014-2018 iakttas.

Mål 12 Personer med funktionsnedsättning och utvecklingsstörning

Genomförare

- Vasa stads social- och hälsoservice, fastighetssektor, planläggning, byggherrar och byggfirmor, tredje sektorns aktörer.

Mätare

- 12.1 I Travdalen har en ny boendeenhet för personer med utvecklingsstörning byggts
- 12.2 Antalet personer med utvecklingsstörning, för vilka boende i det egna hemmet har ordnats + ändring i antalet

Mål 13

**Rehabiliteringsklienter
inom missbrukar- och
mentalvård**

V A A S A .
V A S A .

Mål 13 Rehabiliteringsklienter inom missbrukar- och mentalvård ⁴⁷

Mål

- För rehabiliteringsklienter inom missbrukar- och mentalvården ordnas bostäder, service som stöder boende samt vid behov boendeservice med stöd eller heldygnsomsorg. Dessutom ordnas för dem verksamhet och stödverksamhet som ökar den sociala gemenskapen. Koncentration av boendeenheter till vissa stadsdelar undviks.

Åtgärder

- För svårplacerade unga med rusmedelsbakgrund, behövs en boendeenhet med heldygnsomsorg av typen kollektiv. För det kunde möjligtvis lokaler hittas i en enhet för specialgrupper som ägs av privata, vilken för närvarande är underutnyttjad.
- Av rehabiliteringsklienterna inom mentalvården är många i seniorålder och behöver vid åldrandet psykiatriskt serviceboende med heldygnsomsorg. Det här ska beaktas vid ordnandet av serviceboende med heldygnsomsorg.
- Verksamhet och stödverksamhet som ökar den sociala gemenskapen bland rehabiliteringsklienter inom missbrukar- och mentalvården stöds. T.ex. stadens idrottsservice och kulturcenter, föreningar och invånarverksamhet har en viktig roll i det här. Husens klubblokaler kunde utnyttjas bättre vid ordnande av verksamhet.

- Koncentration av boendeenheter till vissa stadsdelar undviks genom tväradministrativt samarbete.
- Samarbetsmöjligheter med Korsholms kommun vid ordnandet av boende för rehabiliteringsklienter inom missbrukar- och mentalvården kartläggs.

Genomförare

- Vasa stad/social- och hälsosektorn, idrottsservicen, kulturcentret och fastighetssektorn, vårdföretag, socialpsykiatriska föreningen och Vasa Settlementförening samt andra aktörer inom tredje sektorn.

Mätare

- 13.1 Antalet bostäder som är avsedda för rehabiliteringsklienter inom missbrukar- och mentalvården
- 13.2 Platser ordnade för unga svårplacerade personer med rusmedelsbakgrund i boendeenheter med heldygnsomsorg av kollektivtyp

Mål 14

Bostadslösa

V A S A .
V A S A .

Mål 14 Bostadslösa

Mål

- Minskande av bostadslösheten eftersträvas ytterligare genom att ordna bostäder åt bostadslösa, service som stöder boende samt vid behov boendeservice med stöd eller heldygnsomsorg.

Åtgärder

- För alla bostadslösa ordnas en bostad. En förutsättning är att invånaren har samarbetsförmåga.
- För bostadslösa som behöver stöd vid boendet ordnas en stödbostad, hemrehabilitering eller service som förs hem.
- För personer som behöver särskilt stöd ordnar staden själv eller köper boendeservice med stöd eller heldygnsomsorg.
- Möjligheten att genomföra tillfällig boendeservice av typen natthärbärge utreds. Servicen är avsedd för bostadslösa eller personer utan sovplats för en natt åt gången. Också s.k. papperslösa kunde utnyttja servicen. Bra exempel finns bl.a. i Helsingfors.

Genomförare

- Vasa stads/social- och hälsosektorn, Fab Pikipruukki och aktörer från tredje sektorn.

Mätare

- 14.1 Antalet personer som är långtidsbostadslösa och tillfälligt bostadslösa och fördelning enligt kön, ålder och nationalitet
- 14.2 Möjligheten att genomföra tillfällig boendeservice av typen natthärbärge har utretts

III UTVECKLING AV STADSDELARNA

V A A S A .
V A S A .

III UTVECKLING AV STADSDELARNA

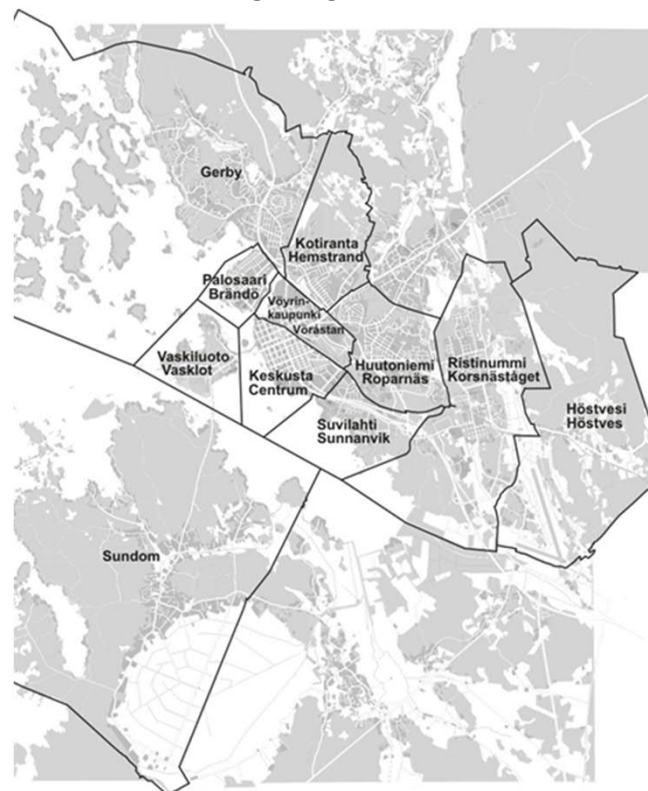
Av Vasas stadsdelar bildas ett livskraftigt och socialt enhetligt Vasa i utveckling. För stadsdelarna skapas markanvändningsföresättningar att utvecklas som trivsamma och mångsidiga bostadsområden. Huvudvikten ligger på utvecklande av centrumområdet. Kompletterande byggande hör till de viktigaste sätten att påverka utvecklingen på de nuvarande områdena, och staden strävar efter att aktivt skapa föresättningar för det. Vid planeringen av nya och gamla bostadsområden framhävs hur väl servicen fungerar, tillgänglighet och närhet.*

Särskild uppmärksamhet fästs vid stadsdelarnas sociala hållbarhet så att utvecklingen ska vara så jämn som möjligt i olika delar av staden. För olika befolkningsgrupper skapas möjligheter att bo i olika stadsdelar med strävan att få till stånd en så mångsidig befolkningsstruktur som möjligt i olika delar av staden. På så sätt förebyggs att vissa befolkningsgrupper koncentreras till vissa områden, vilket kan leda till en differentierings- eller segregationsutveckling på områdena.

Vid planeringen av stadsdelarnas bostadsområden fästs speciell uppmärksamhet på boendemöjligheter för unga, barnfamiljer, äldre och invånare som hör till specialgrupper som kommer till bostadsmarknaden samt befolkningsutvecklingstrender, såsom ökning i befolkning med främmande språk och äldre.

Stadsdelarnas mål:

- Mål 15 Utveckling av stadsdelarna
- Mål 16 Service, närhet och tillgänglighet
- Mål 17 Mångsidig invånarstruktur

**) Med stadsdelar avses Vasa stads statistiska storområden, vilka är 12 st. Lillkyro storområde saknas på kartan.*

Mål 15

Utveckling av stadsdelarna

V A A S A .
V A S A .

Mål 15 Utveckling av stadsdelarna

Mål

- Stadsdelarnas/storområdenas utvecklingsmöjligheter främjas genom att möjligheter till kompletterande byggande skapas för bostäder och andra funktioner genom planering av markanvändningen. Huvudvikten för flervåningshusproduktionen ligger nu och i framtiden på stadens centrumområde. Tyngdpunkten för små- och radhusproduktionen ligger på förortsområdena. Möjligheterna att förnya det nuvarande bostadsbeståndet tryggas genom att t.ex. byggandet av tilläggs-våningar och rivning av byggnader möjliggörs. Med programmet för stadsdelscentrumstrukturen blir stadsdelsutvecklingen mer planmässig.

Åtgärder

- Möjligheterna att utveckla stadsdelarna kartläggs med programmet för stadsdelscentrumstrukturen som är under arbete. Programmet som leds av planläggningen görs sektorövergripande som samarbete mellan olika förvaltningar och enheter. Arbetets mål är:
 - *utredande av stadsdelarnas och trafikförbindelsernas nuläge,*
 - *beskrivning av målsituationen för stadsdelscentrumstrukturen år 2040 och*
 - *framläggande av ett tydligt åtgärdsprogram för utvecklande av de olika stadsdelarna (som grund för beslutsfattandet).*

Åtgärdsprogrammet kommer att omfatta bl.a. stadsdelarnas planändringsobjekt, fastighetsutvecklingsprojekt (offentliga och privata), projekt för förbättrande av kollektivtrafiken och lätttrafikförbindelserna och infrastrukturbyggande (budgetering och tidtabeller).

- Kompletterande byggande främjas med planläggning och mark-politiska metoder samt genom att utveckla sporrar (t.ex. rätt till tilläggsbyggande). Kompletterande byggande av bostäder för nya invånare till området, vilket tryggar bl.a. att servicen bevaras och möjliggör förbättrande av kollektivtrafiken. I Vasa finns närmare 100 obebyggda småhustomter i privat ägo på detaljplanerat område, vilkas bebyggande kan främjas bl.a. med bygguppmaningar.
- I stället för enstaka planeringsobjekt och splittrat genomförande ska satsningar i framtiden göras på mer omfattande områdesspecifika granskningar, i vilka ingår också bedömning av möjligheter att ändra byggnadernas användningsändamål. I områdesgranskningen som kartlägger möjligheterna till kompletterande byggande ska utöver fördelningen av besittningsformer alltid beaktas också områdenas olika egenskaper såsom t.ex. närbarhet, dragningskraft, byggkostnader samt bostädernas lokala prisnivå. Områdesutveckling som främjar kompletterande byggande ska vara medvetet, kontrollerat och basera sig på tidsenliga uppgifter.

Källa: Stadsdelscentrumstrukturen (2017)

Mål 15 Utveckling av stadsdelarna

- På områden för kompletterande byggande ska bostäder planeras speciellt för de ålders- eller befolkningsgrupper som gör områdets invånarstruktur mångsidigare. På så sätt kan man stöda olika befolkningsgruppers boendekarriär och möjliggöra livscykelboende på det egna bostadsområdet. På hyresbostadsdominerade områden strävar man efter att öka antalet ägarbostäder och på motsvarande sätt strävar man på ägarbostadsdominerade områden efter att öka antalet hyresbostäder, för att bostadsutbudet ska vara så mångsidigt som möjligt.
- Nya bostadsområden strävar man efter att bygga så att de kompletterar den nuvarande stadsstrukturen, vilket i allmänhet är betydligt kostnads- och energieffektivare än genomförande av sådana bostadsområden som finns fritt från den nuvarande stadsstrukturen (se också mål 5 Energi). Med kompletterande byggande kan man utnyttja existerande kommunalteknik och servicenät samt minimera dyra nyinvesteringar.
- Möjligheterna att förnya det nuvarande bostadsbeståndet tryggas genom att t.ex. byggandet av tilläggs våningar möjliggörs. För tilläggsbyggande genom rivning, dvs. ersättande av de nuvarande byggnaderna med nya, skapas markanvändningsförutsättningar.
- Förortsområdenas attraktivitet stöds med åtgärder som ökar trivseln och tryggheten i boendemiljön.

Genomförare

- Vasa stad/tekniska sektorn.

Mätare

- 15.1 Bostadsproduktionsmängden enligt storområde
- 15.2 Programmet för stadsdelscentrumstrukturen färdigställt

Mål 16

**Service, nåbarhet och
tillgänglighet**

V A A S A .
V A S A .

Mål 16 Service, nåbarhet och tillgänglighet

Mål

- Vid planeringen av nya och gamla bostadsområden framhävs närheten till service, tillgänglighet och nåbarhet. Främjande av tillgängliga bostadsmiljöer är ett centralt tema på grund av den kraftiga ökningen av äldre befolkning.

Toimenpiteet

- Vid planeringen av nya områden fästs speciellt uppmärksamhet på rätttidigt genomförande av offentlig och privat service och ändamålsenlig placering på områdena. För servicen säkerställs ett tillräckligt invånarunderlag. Områdenas befolkningsutveckling följs noggrant med, för att t.ex. ett område där befolkningen blir färre kan stödas tillräckligt tidigt genom att möjligheter till kompletterande byggande skapas för området.
- Speciell uppmärksamhet fästs på bostadsområdenas nåbarhet, så att inte ett enda område ska bli ett avskilt område i utkanten eller till funktionerna enbart ett bostadsställe. Det här är en central fråga vid programmering och planering av nya bostadsområden. Genomförande av bostadsområden som finns separat från den existerande samhällsstrukturen ska undvikas. Nya områden ska främst genomföras inom den nuvarande samhällsstrukturen eller direkt invid den, genom utvidgande av strukturen.

- Servicens och arbetsplatsområdenas nåbarhet förbättras genom att kollektivtrafikförbindelserna och gång- och cykelvägsnätet utvecklas. Uppmärksamhet fästs på trivseln på alla områden.
- På tillgängligheten fästs speciell uppmärksamhet såväl på hus-, kvarters- som på bostadsområdesnivå. De nya stadsdelarna och bostadsområdena görs så åldersvänliga som möjligt (se Boende för specialgrupper/äldre). Tillgängliga rekreationsplatser skapas i olika delar av staden. En förbättring av stadsdelarnas tillgänglighet främjas bl.a. med tillgänglighetskartläggningar. Den senaste kartläggningen gjordes sommaren 2018.

Genomförare

- Vasa stad/tekniska sektorn, stadsutvecklingen.

Mätare

- 16.1 Tillgängliga rekreationsplatser har skapats.
- 16.2 Uppföljning av genomförandet av saker som förutsätter åtgärder och lyfts fram vid tillgänglighetskartläggningar

Källa: Rapport om tillgänglighetskartläggningar i Vasas stadsdelar (2018).

Mål 17

Mångsidig invånarstruktur

V A S A .
V A S A .

Mål 17 Mångsidig invånarstruktur

Mål

- Vid utvecklandet av stadsdelarna fästs särskild uppmärksamhet vid social hållbarhet så att utvecklingen ska vara så jämn som möjligt i olika delar av staden. Bostadsproduktionen styrs så att olika invånare och invånargrupper har möjlighet att hitta en bostad på olika områden enligt det egna behovet och den egna betalningsförmågan. Områdenas olikhet tas bättre i beaktande vid planeringen av markanvändningen och annan plane-ring.

Toimenpiteet

- Vid planeringen av boendet fästs särskild uppmärksamhet på boendemöjligheter för unga, barnfamiljer, äldre och invånare som hör till specialgrupper som kommer till bostadsmarknaden samt ökning i antalet befolkning med invandrarbakgrund och små bostadshushåll. Olika befolkningsgruppers boendemöjligheter på olika områden tryggas med bostads- och markpolitiska riktlinjer områdesvis (se Travdalens bostads- och markpolitiska mål och genomförandemetoder 2017).
- I Vasa är många förortsområden ensidiga i sitt bostadsbestånd och av deras byggnader är en betydande del i ålder för grundlig renovering. En risk för att kontrasterna ökar mellan nya och gamla områden finns. Differentieringsutvecklingen mellan områdena uppföljs systematiskt och åtgärder inriktas specificerat enligt det ställe där de behövs mest. Samarbetet mellan förvaltningarna har en central ställning vid bekämpandet av differentieringsutvecklingen.

- Staden avstyr segregerande utveckling av områdena bl.a. genom att stöda ESF-finansierade projekt. Ett exempel är det treåriga ESF-projektet Delaktighetssteg för sysselställningsstigar (OSAT) på storområdena Korsnäståget, Lillkyro, centrum, Vöråstan, Brändö och Sunnanvik. Projektets målgrupp är arbetslösa som är i den besvärligaste situationen på arbetsmarknaden och som riskerar att marginaliseras och personer i arbetsför ålder utanför arbetslivet. Ett annat ESF-projekt med namnet Pidä huolta frendistä pågår i Vasa och Kyroland. Projektets målgrupp är personer i åldern 17-29 år som är i den besvärligaste arbetsmarknads- och utbildnings-situationen samt riskerar att bli marginaliserade. Projekten är viktiga med tanke på förebyggande av segregation.
- I stadsdelarnas och på bostadsområdena finns behov av en ny typ av platser för möten och samvaro. På behovet kan man svara genom en mångsidigare och smidigare användning av gemensamma och invånarlokalerna. På det här fästs särskild uppmärksamhet vid planeringen av Travdalens nya bostadsområde.

Källa: Travdalens bostads- och markpolitiska mål och genomförandemetoder 2017.

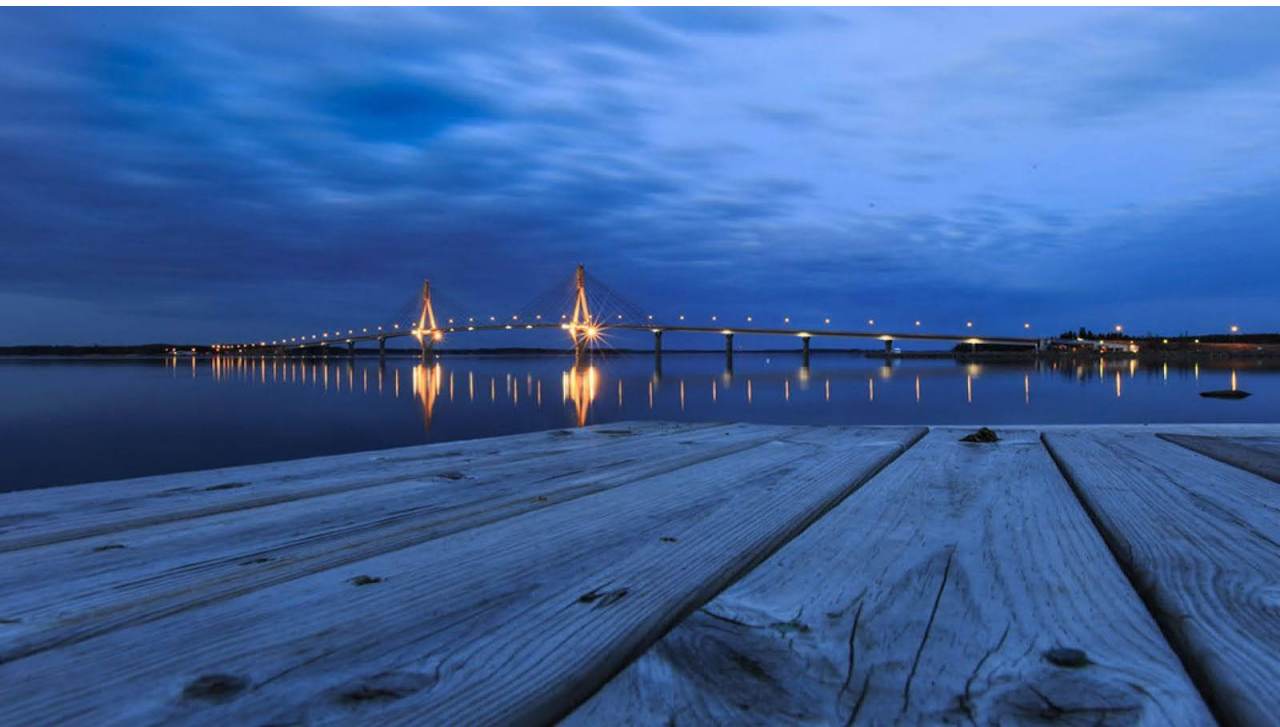

Genomförare

- Vasa stad/tekniska sektorn, stadsutvecklingen.

Mätare

- 17.1 Socioekonomisk uppföljningsrapport som beskriver stadens storområden uppdaterad 2018/2019
- 17.2 Antalet pågående av staden finansierade projekt eller andra funktioner, med vilka segregation förebyggs

KÄLLOR OCH BILAGOR

- Källor
- Bilaga: Uppföljningsprogram

Källor (hela programmets källor ingår)

ARA 2017a. Erityisryhmien markkinakatsaus.

ARA 2017b. Selvitys ARA-vuokra-asuntokannalle tehdyistä kehittämistoimenpiteistä vuosina 2005–2016.

ARA 2017c. Asukkaiden sosiaalisen asumisen osuuskuntamalli. Selvitysraportti. ARA:n ylijohtaja Hannu Rossilahti.

ARA 2017d. NÄKÖKULMA: Kysyntä- vai tarjontatuki? -asumisen tukipolitiikassa ei ole yhtä oikeaa vastausta.

ARA 2018a. Miksi valtion kannattaa tukea asuntorakentamista? http://www.ara.fi/fi-FI/Ajankohtaista/ARAvaanariblogi/Miksi_valtion_kannattaa_tukea_asuntorake%2846641%29

ARA 2018b. Asukasvalintaopas arava- ja korkotukivuokra-asuntoihin.

ARA 2018c. Erityisryhmien investointiavustus. [http://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ja_avustukset/Erityisryhmien_investointiavustus/Erityisryhmien_investointiavustus\(593\)](http://www.ara.fi/fi-FI/Lainat_ja_avustukset/Erityisryhmien_investointiavustus/Erityisryhmien_investointiavustus(593))

ARA 2018d. Asuntomarkkinakatsaus 1/2018.

ARAN raportteja 2/2018. Selvitys mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asuntokannan tilasta ja asumista tukevista palveluista

Eduskunnan tarkastusvaliokunta 2017. Asuntopolitiikan kehittämiskohteita.

ESKOO 2014. Asumisen alueellinen suunnitelma 2014. Vammaisten henkilöiden asumista koskeva alueellinen suunnitelma Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla. Katja Valkama.

Hypn asuntomarkkinakatsaus Q1/2018. http://www.hypo.fi/wp-content/uploads/2018/02/Hypo_Asuntomarkkinakatsaus_helmikuu2018_final.pdf

Hypn asuntomarkkinakatsaus Q2/2018. http://www.hypo.fi/wp-content/uploads/2018/05/Hypo_Asuntomarkkinakatsaus_toukokuu2018.pdf

HYTE-suunnittelu Vaasassa 2017 ja 2018. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työpaja 24.11.2017, työpaperi. HYTE-koordinaattorin toimen perustaminen. Marjo Hannu-Jama.

Ikääntymispoliittinen ohjelma 2010 – 2015. Vaasan kaupunki.

Jyväskylä 2018. Pysäköinti – Hallinta ja normit. <http://www2.jkl.fi/kaavakartat/pysakointi/pysakointiraportti.pdf>

KAKS 2017. Ikääntyvä väestö ja toimintakyvyn ylläpito. Esko Hussi, Esa Mäkinen ja Erkki Vauramo. Kunnallisan Kehittämissäätiö.

Kaupunginosakeskus rakenne 2017. Kaupunginosakeskus – työryhmän tehtäviä. Vaasan kaupungin kaavoitus.

Kotouttamisohjelma 2014-2017. Maahanmuuttajaneuvosto 12.11.2013, Vaasan kaupunki.

KTI Markkinakatsaus – Syksy 2017. <https://kti.fi/wp-content/uploads/KTI-Markkinakatsaus-syksy-2017.pdf>

Maahanmuuttovirasto 2017. Kiintiöpakolaiset. http://www.migri.fi/turvapaikka_suomesta/kiintiopakolaiset

Maankäytön toteuttamisohjelma 2018-2022. Vaasan kaupunki, kaavoitus.

Maapoliittinen ohjelma 2014. Vaasan kaupunki, kiinteistötoimi.

Matti Kortteinen & Mari Vaattovaara 2015. Segregaation aika. Yhteiskuntapolitiikka 80 (2015):6.

OECD 2018. Education at a Glance.

Osallistumisohjelma 2017-2020. Vaasan kaupunki

Owal Group 2017. Ikääntyneiden asumistarpeiden ennakointi ja varautuminen. Ennakointityön raportti.

Pikipruukin strategia 2017–2020. <https://www.pikipruukki.com/documents/84798/88417/Strategia+2017-2020+suo.pdf/138271eb-1c17-4af6-a223-e4ac8e52609b>

Källor (hela programmets källor ingår)

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen strateginen ohjelma 2015. Ratkaisujen Suomi. Hallituksen julkaisusarja 10/2015.

Rakennusteollisuus 2018. <https://www.rakennusteollisuus.fi/Tietoa-alasta/Ilmasto-ymparisto-ja-energia/Ilmasto--ja-energiapolitiikka/>

Rakennusteollisuus RT:n Suhdannekatsaus 3/2018.

Ravilaakson asunto- ja maapoliittiset tavoitteet ja toteutuskeinot 2017. Kiinteistötoimi, Vaasan kaupunki.

Sisäministeriö 2018. <http://intermin.fi/maahanmuutto/turvapaikanhakijat-ja-pakolaiset>

Sosiaali- ja terveysministeriön raportti 2016:53 Maahanmuuttajanaisten ja – miesten asemasta ja sukupuolten tasa-arvosta

Suomen Kuntaliitto ja Ympäristöministeriö 2009. Maapoliittiset toimintatavat ja kuntatalous – tietoa kuntapäätäjille. Helsinki.

Suuralueittainen väestöennuste 2030. Kaupunkikehitys. Vaasan kaupunki.

SYKE 2017. Ikääntyneiden asuinpaikat nyt ja tulevaisuudessa, Vaasan kaupunki. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 20/2017.

Tampereen kaupunki 2017. Asunto- ja maapolitiikan linjaukset 2018-2021

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2017. Vaasan kaupunki.

Vaasan kaupungin energia- ja ilmasto-ohjelma 2016.

Vaasan kaupungin pysäköintipolitiikka 2017.

Vaasan kaupunginosien esteettömyyskartoitusten raportti 2018.

Vaasan seudun elinvoimastrategia 2016-2020. https://www.vaasa.fi/sites/default/files/vaasan_seudun_elinvoimastrategia_fi_vedos150916.pdf

Vaasan suuralueet 2000-luvulla. Neljän muuttujan sosioekonominen tarkastelu. Kaupunkikehitys, Vaasan kaupunki. 2015.

Vaasan vammaispoliittinen ohjelma 2014–2018.

Valtioneuvosto 2012. Periaatepätös. Kehitysvammaisten henkilöiden yksilöllisen asumisen ja palvelujen turvaamisesta

Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset 2018.

Virtanen 2017. Asumiskokemuksia uusista vantaalaisista kerrostaloasunnoista ja -alueista. Vantaan kaupungin selvitys.

VTT 2016. Asuntotuotantotarve 2015–2040.

YM – Palvelukortteli 2017. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79297/YMra_3_2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y

YM 2008. Kuntatalous ja yhdyskuntarakenne.

YM 2015. Asumisen tuki- ja verojärjestelmien vaikuttavuus

YM 2016. Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn toimenpideohjelma 2016 – 2019.

YM 2017a. Ikääntyneiden asumisratkaisujen tarve ja toteutus. Ympäristöministeriön raportteja 16/2017

YM 2017b. Pakolaisten asumis selvitys. Ympäristöministeriön raportteja 12/2017.

YM 2017c. Palvelukortteli. Konseptin kuvaus ja soveltaminen erilaisiin taajamiin.

V A A S A .
V A S A .

VASA STADS BOSTADSPOLITISKA PROGRAM - UPPFÖLJNING AV ÅTGÄRDER

I BOSTADSPRODUKTION

	MÄTARE	MÅL	MÅLÅRTAL	KÄLLA	STATUS
Mål 1 Bostadsproduktion	1.1 Bostadsproduktion totalt och enligt hustyp	Över 400 bostäder/år	2018	Byggnadstillsynen, stadsutvecklingen	
	1.2 Vasas bostadsproduktion jämfört med bostadsproduktionen i tillväxtstäder av samma storlek	Bostadsproduktionen på samma nivå som i övriga städer av motsvarande storlek	2018	Fastighetssektorn	
	1.3 Förändring i antalet bostadshushåll enligt bostadshushållets storlek	Bostadshushåll i alla storlekar ökar i antal	2018	Stadsutvecklingen	
	1.4 Befolkningsförändring, nettoinrikesflyttning, nettoinvandring och naturlig befolkningsförändring	Alla indikatorer är positiva	2019	Stadsutvecklingen	
	1.5 Befolkningsförändring enligt språk	Alla språkgrupper växer	2019	Stadsutvecklingen	
	1.6 Befolkningsförändringen enligt åldersgrupp	0-19- och 20-39 -åringarnas åldersgrupper växer	2019	Stadsutvecklingen	
	1.7 Nativitet	Nativitet > 700 barn om året	2020	Stadsutvecklingen	
Mål 2 Besittnings- och finansieringsformer	2.1 Uppnående av besittnings- och finansieringsformsmålet för bostäder i Travdalens område (området byggs 2020-)	Målsättning ca 1 600–1 800 bostäder, varav: • 70 % fritt finansierade hyres- och ägobostäder (ca 1 100–1 250 bostäder) • 15 % ARA-hyresbostäder (ca 250–300 bostäder) • 15 % bostäder ämnade för seniorer, effektiverat serviceboende för äldre, bostäder för övriga specialgrupper, nya boendeformer, såsom t.ex. gruppbyggande och gemenskapsboende (ca 250–300 bostäder).	2021-	Fastighetssektorn	
	2.2 Andelen statligt stödda bostäder (ARA-hyra, bostadsrättsbostäder och bostäder för specialgrupper) av bostadsproduktionen	Andel av statligt understödd bostadsproduktion > 5 %	2018	Fastighetssektorn	
Mål 3 Lägenhetstypsfördelning	3.1 Genomsnittlig storlek på bostäder i olika hustyper	I staden byggs bostäder av olika storlekar i olika hustyper enligt efterfrågan	2018	Fastighetssektorn	
Mål 4 Utvecklande av bostadsbyggandet och bostadsbeståndet	4.1 Bostädernas antal/år i de nya boendeformerna (boendeformerna specificerade)	Nya boendeformer har förverkligats i staden	2018	Fastighetssektorn	

Mål 5 Energi	5.1 Bostadsproduktionsobjekt (>10 bostäder), där speciellt stora satsningar har gjorts på energieffektivitet och/eller i objektets egen energiproduktion (t.ex. solpaneler)	Förverkligade objekt	2021-	Fastighetssektorn	
	5.2 Mätare utvecklas i samband med verkställandet av energi- och klimatprogrammet i samarbete med tekniska sektorn	Mätare har utvecklats	2019	Stadsutvecklingen och tekniska sektorn	
Mål 6 Fab Pikipruukki	6.1 Pikipruukkis nyproduktionsmängd	Nya hyresbostäder har byggts på Travdalsområdet år 2020-	2021-	Fab Pikipruukki	
	6.2 Antalet sålda och/eller rivna fastigheter/bostäder	Fastigheter sålts/rivits	2019-2020	Fab Pikipruukki	
	6.3 Utvecklingen för kvadratmeterhyran för fritt finansierade bostäder och hyresbostäder	Pikipruukkis hyresbostäders hyresnivå är på en rimlig nivå	2018	Fab Pikipruukki	
Mål 7 Vasa Bostadsrätt Ab	7.1 Antalet sålda fastigheter/bostäder	Fastigheter sålts	2019	Vasa Bostadsrätt Ab, Fab Pikipruukki	
Mål 8 Vähänkyrön Vuokratalot	8.1 Bolagets utvecklingsbehov har utvärderats	Utvärderingen har genomförts	2018-2019	Fastighetssektorn	
	8.2 Förändring i befolknings- och arbetsplatsmängden i Lillkyröområdet	Båda indikatorerna är positiva	2020	Stadsutvecklingen	

II BOENDE FÖR SPECIALGRUPPER					
	MÄTARE	MÅL	MÅLÅRTAL	KÄLLA	STATUS
Mål 9 Äldre	9.1 Ett gemenskapsinriktat välfärdsbostadsområde lämpligt för äldre har färdigställts på Trasdalsområdet (ca år 2021/2022)	Det gemenskapsinriktade välfärdsbostadsområdet har färdigställts	2021	Fastighetssektorn	
	9.2 Seniorbostäder för äldre har genomförts i staden	Seniorbostäder har förverkligats	2021	Fastighetssektorn	
	9.3 Platsantalet inom servicebostäder med heldygnsomsorg och förändring i platsantalet	Det finns ett tillräckligt antal platser som täcker behovet	2018	Social- och hälsovårdssektorn	
	9.4 Antalet efterinstallerade hissar, beviljats ARA:s och stadens understöd €	Minst 2 st efterinstallerade hissar har förverkligats	2018	Fastighetssektorn	
	9.5 Antalet föreningar, sammanslutningar och småföretag, vilka har beviljats stadens tillgänglighetsunderstöd, beviljat understöd €	Tillgänglighetsunderstöd har beviljats minst 2 parter	2019	Fastighetssektorn	
	9.6 Bostadsrådgivningsservice grundad och en eller flera bostadsrådgivare anställda	Bostadsrådgivare har anställda	2020-	Fastighetssektorn	
	9.7 Staden har bildat en arbetsgrupp, som tillsammans med Vasa äldre råd inleder planeringen av åldersvänlig verksamhet i staden	En arbetsgrupp har bildats	2018	Fastighetssektorn	
	9.8 Åtgärdsprogrammet för åldersvänlighet har uppgjorts	Programmet har uppgjorts	2019	Fastighetssektorn	
	9.9 Mötes- och hobbyplatser med låg tröskel för äldre har kartlagts	Kartläggningen har gjorts	2019	Fastighetssektorn	
Mål 10 Studerande	10.1 VOAS studieboendestäder har färdigställts på Abborrvägen	Bostadsbyggandet har inletts	2020-	VOAS	
	10.2 Antalet sålda fastigheter/bostäder på förortsområdena	Fastigheter har sålts i förorterna	2018	VOAS	
	10.3 Antalet studentrum som har ändrats till separata bostäder	Förändringsarbetena har inletts/förverkligats	2018	VOAS	

Mål 11 Personer som söker internationellt skydd och får tillfällig skydd	11.1 Antalet platser på Vasa mottagningscentral	Platsantalet motsvarar efterfrågan	2018	Vasa mottagningscentral	
	11.2 Antalet bostäder som Pikipruukki hyrt till mottagningscentralen	Bostadsantalet motsvarar efterfrågan	2018	Vasa mottagningscentral, Fab Pikipruukki	
	11.3 Antalet asylsökande som placerats på Österbottens polisinrättnings område	Uppföljning av situationen genomförd	2018	Vasa mottagningscentral	
	11.4 Uppföljning av situationen på riksplanet; antalet kvotflyktingar som riksdagen årligen beslutar att ska mottas	Uppföljning av situationen genomförd	2018	Fastighetssektorn	
Mål 12 Personer med funktionsnedsättning och utvecklingsstörning	12.1 I Travdalen har en ny boendeenhet för personer med utvecklingsstörning byggts	Enheten har förverkligats	2021	Social- och hälsovårdssektorn	
	12.2 Antalet personer med utvecklingsstörning, för vilka boende i det egna hemmet har ordnats + ändring i antalet	Uppföljning av situationen genomförd	2019	Social- och hälsovårdssektorn	
Mål 13 Rehabiliteringsklienter inom missbrukarvården och mentalvården	13.1 Antalet bostäder som är avsedda för rehabiliteringsklienter inom missbrukar- och mentalvården	Platsantalet motsvarar efterfrågan	2018	Social- och hälsovårdssektorn	
	13.2 Platser ordnade för unga svårplacerade personer med rusmedelsbakgrund i boendeenheter med heldygnssomsorg av kollektivtyp	Platserna har ordnats	2020	Social- och hälsovårdssektorn	
Mål 14 Bostadslösa	14.1 Antalet personer som är långtidsbostadslösa och tillfälligt bostadslösa och fördelning enligt kön, ålder och nationalitet	Antalet bostadslösa har minskat eller hållits på de senaste års nivå	2018	Social- och hälsovårdssektorn	
	14.2 Möjligheten att genomföra tillfällig boendeservice av typen natthärbärge har utretts	Utredningsarbetet har genomförts	2020	Social- och hälsovårdssektorn	

III UTVECKLING AV STADSDELARNA

	MÄTARE	MÅL	MÅLÅRTAL	KÄLLA	STATUS
Mål 15 Utveckling av stadsdelarna	15.1 Bostadsproduktionsmängden enligt storområde	Bostäder har färdigställts runt om i staden	2018	Fastighetssektorn, stadsutvecklingen	
	15.2 Programmet för stadsdelscentrumstrukturen färdigställt	Programmet har färdigställts	2019	Planläggningen, fastighetssektorn	
Mål 16 Service, närbarhet och tillgänglighet	16.1 Tillgängliga rekreationsplatser har skapats	Tillgängliga rekreationsplatser har skapats X/st	2019	Fastighetssektorn, kommunaltekniken	
	16.2 Uppföljning av genomförandet av saker som förutsätter åtgärder och lyfts fram vid tillgänglighetskartläggningar	Förverkligandet av åtgärderna har följts upp	2019	Stadsutvecklingen, fastighetssektorn	
Mål 17 Mångsidig invånarstruktur	17.1 Socioekonomisk uppföljningsrapport som beskriver stadens storområden uppdaterad 2018/2019	Uppföljningsrapporten har uppdaterats	2019	Fastighetssektorn, stadsutvecklingen	
	17.2 Antalet pågående av staden finansierade projekt eller andra funktioner, med vilka segregation förebyggs	pågående projekt/funktioner	2018	Fastighetssektorn, stadsutvecklingen	

TACK

TA KONTAKT
jonas.nylen@vaasa.fi

V A A S A .
V A S A .